

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: OHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: OHelsea 3-3878

NO. 154. — ŠTEV. 154.

NEW YORK, TUESDAY, JULY 3, 1934. — TOREK, 3. JULIJA 1934

VOLUME XLII. — LETNIK XLII.

NA STOTINE NEMSKIH ZAROTNIKOV USMRČENIH

PODKANCLERJA VON PAPENA, KI SE JE SPRL S HITLERJEM, ŠČITJO ČLANI REDNE ARMADE

Samo v Berlinu je bilo usmrčenih nad šestdeset oseb. — Po smrti Hindenburga namerava Hitler prevzeti predsedstvo, dočim je Hindenburg bolj von Papenu naklonjen. — Vatikan je zelo razburila vest o usmrčenju voditelja Katoliške akcije.

Zadnji razvoji v nemški krizi so naslednji:
— Iz zanesljivega vira se je izvedelo, da je dal kancler Hitler usmrtiti na stotine oseb, ki so bile zapletene v zaroto. Samo v Berlinu je bilo usmrčenih nad šestdeset zarotnikov.

— Podkancler von Papen, ki je pred kratkim kritiziral nazijsko politiko, je pod zaščito rajhsvera (redne nemške armade). To je odredil njegov osebni prijatelj, predsednik von Hindenburg.

— Hitler ne bo prej miroval, dokler ne odstrani von Papena iz urada. Von Papen sicer ni bil direktno udeležen pri zaroti, brez dvoma je pa vedel za njo.

— Vatikanski krogi so zelo ogorčeni, ker je bil usmrčen kot zarotnik Eric Klausener, voditelj Katoliške akcije v Nemčiji.

— Zdravstveno stanje predsednika von Hindenburga se je nekoliko izboljšalo. Včeraj je čestital Hitlerju in Goeringu, ker sta tako uspešno zatrla zaroto, istočasno je pa izjavil, da je rajhsver odgovoren za varnost von Papena.

— Po Nemčiji se splošno govori, da namerava Hitler po smrti Hindenburga prevzeti predsedstvo, dočim je baje von Hindenburg določil za to mesto von Papena.

BERLIN, Nemčija, 2. julija. — Vlada je oficijelno priznala, da je bilo usmrčenih devetnajst zarotnikov, javna tajnost je pa, da jih je bilo usmrčenih na stotine.

Nazijsko časopisje ne poroča o podrobnostih zarote, pač pa na vse pretege proslavlja kanclerja Hitlerja. Geobbelsovo glasilo "Angriff" pravi med drugim:

— Iz za svetovne vojne še nismo imeli moža, ki bi znal tako temeljito presojeti ljudi in položaj. Hitler mirno čaka pravega trenutka, potem pa udari. Hitlerja občuduje ves svet, in ves svet ve sedaj, čemu mu pravimo "voditelj".

LONDON, Anglija, 2. julija. — Stari predsednik von Hindenburg je za slučaj svoje smrti odredil, kdo naj vlada v Nemčiji. Možak se v prvi vrsti zanaša na redno nemško armado.

Pred dobrim tednom je sestavil listino, v kateri izjavlja, naj po njegovi smrti vzdrži rajhsver ravnotežje med konservativnim in radikalnim elementom ter naj skrbi, da se bodo nove predsedniške volitve v redu vršile.

DUNAJ, Avstrija, 2. julija. — Privatna poročila iz Nemčije naznana, da si je nemški podkancler von Papen prizadeval spraviti Habsburžane na avstrijski, Hohenzollernece pa na nemški prestol.

Vso pozorost je skušal obrniti na restavracijo habsburškega prestola, dočim bi se Hohenzollernci istočasno mirno vrnili.

Baron Wiesner, zastopnik nadvojvode Otona na Dunaju, je odločno zanikal, da je von Papen koval kakšno zaroto ter dostavil:

— Zdi se mi, da se bodo Habsburžani prej vrnili na svoje mesto kakor Hohenzollernci.

BERLIN, Nemčija, 2. julija. — Včeraj je bilo usmrčenih na dvorišču neke stare berlinske kadetnice šestdeset članov napadalnih oddelkov.

Pred usmrčenjem je bil vsak zaslišan. Zasliševanje je trajalo po tri minute. Vseh šestdeset je bilo obsojenih na smrt.

GEN. CARDENAS PRESEDNIK REP. MEHIKE

Gen. Lazaro Cardenas je dobil veliko večino glasov. — Volitve so bile najmirnejše v zgodovini Mehike.

Mexico City, Mehika, 2. julija. General Lazaro Cardenas, star 39 let, revolucionarni veterani, mešane španske in indijanske krvi, je bil izvoljen za predsednika z veliko večino. Cardenas je 45 mehiški ustavni predsednik.

Volitve v nedeljo so bile najmirnejše v zgodovini Mehike. V Ocotzintla v državi Vera Cruz je bil v prepiru ubit volilni sodnik, drugod pa je prišlo samo do manjših sporov.

Oba ostala kandidata, ki sta pri volitvah podlegla, general Antonio Villareal in obrest Adalberto Tejeda zatrujeta, da je bilo pri volitvah mnogo goljufij.

Natančnih poročil o volitvah še ni, toda po splošni sodbi je prejel Cardenas 96 odstotkov. Villareal dva in Tejeda en odstotek vseh oddanih glasov. Ostale glasove je dobil komunistični kandidat Hernandez Laborde, četudi vlada njegove kandidature ni priznala.

Vladna stranka naznanja tudi veliko zmago v izvolitvi senatorjev in poslancev. — Cardenas bo zaprisežen kot predsednik 1. decembra.

JAPONSKI KABINET BO ODPSTOPI

Tokio, Japonska, 2. julija. — V skladu z zahtevo armade in mornarice po bolj militaristični vladi je moge po nekaj dneh pričakovati, da bo kabinet admiralata Makota Saito odstopil.

Kot zatrjuje časopisje, je neposredni povod odstopa iskati v škandalu v finančnem uradu, v katerem je zapleten finančni podtajnik Kuroda.

Politični opazovalci so mnenja, da cesar Hirohito odstopa ne bo sprejel, temveč bo takoj poveril Saitu nalogo, da sestavi novo ministristvo.

Mornariški častniki zahtevajo kabinet, ki bo odločno staval japonske zahteve na mornariški konferenci leta 1935. Ker se boje militarističnih izgovorov, so višje vojaške oblasti prepovedale seje mladim častnikom.

POŠTNA ZA ZRAČNO POŠTO

Washington, D. C., 2. julija. — S 1. julijem je bila vpeljana poština za zračno pošto po 6 centov za unčo.

Postavili so jih k steni in jih med bobnanjem ustrelili, ne da bi jim zavezali oči.

Eden voditeljev napadalnih oddelkov, Karl Ernst, je zaklical, ko so ga postavili k zidu: — Jaz sem nedolžen! Živel Hitler! Živela Nemčija!

Višjim častnikom napadalnih oddelkov, ki so bili zapleteni v zaroto, je bilo dano pol ure časa, da se usmrte. Le malo jih je bilo, ki so si sami vzeli življenje. Ostali so bili po preteku določenega roka ustreljeni. Jutri bo imelo nemško ministristvo važno sejo, in pri tej priliki bo Hitler pojasnil položaj.

Zaradi postavnega praznika "Proglasenja neodvisnosti", ne izide jutri Glas Naroda. Prihodnja številka izide v četrtek, dne 5. julija.

Uprava.

HUDA VROČINA PO ZDR. DRŽAV.

Neznosna vročina drži že 13 dni. — Dva milijona ljudi v newyorških kopalnicah. — Vremenski urad napoveduje dež.

Huda vročina po vseh Združenih državah vlada še skoro dva tedna. V nedeljo je po kopalnicah okoli New Yorka iskalo ohlajenja nad dva milijona ljudi; samo Coney Island jih je imel nad en milijon.

Iz vseh držav ameriške unije prihajajo poročila o neznosni vročini. Samo iz šestih izmed 24 mest, ki imajo vremenske urade, naznajo vročino izpod 80 stopinj, druga mesta pa poročajo o vročini od 85 do 90 stopinj.

V nedeljo je kazal toplomer v New Yorku največ 90 stopinj, kar je 18 stopinj nad normalo za ta čas.

V New Yorku je ena oseba umrla vsled vročine, ena oseba se je onesvestila, šest jih je utonilo, nad dvajset pa jih je bilo rešenih iz vode.

Na Coney Islandu se je starišem izgubilo 82 otrok, na Rockaway Beach pa 50. Vse otroke je policija zopet pripeljala k staršem. Coney Island ima za nedeljo rekord, da ni nikdo utonil.

MAČKA DOJI ZAJCE

Ashtabula, Ohio, 2. julija. — Bela angorska mačka, ki je last Mrs. Cliff Smith, doji poleg svojih štirih mladičev še dva mala zajčka, katerih mati je poginila.

KER NI MOGEL SPATI . .

East Tawas, Mich., 2. julija. — Ker Arthur A. Woods, star 50 let, ni mogel spati, ki je ustrlel šerifa C. C. Millerja in tri druge, ki so bili gostje v hiši njegovega zeta Arthurja Jansena.

Poleg šerifa so bili mrtvi še Mr. in Mrs. Lloyd Hayes in Stanley Somers.

R. Hickey, ki je bil tudi gost, pa je bil ranjen.

Woods se je sam izročil policiji ter je izpovedal, da je streljal, ker so bili gostje preglasni in na njegov opomin niso utihli.

NASILSTVO DILLINGERJEVIH TOVARISEV

Dva Dillingerjeva tovarisa sta pretepla zdravniška. — Prisišla sta ga, da je obvezal rano.

North Webster, Ind., 2. julija. Dva roparja, ki sta najbrže člana Dillingerjeve roparske tolpe, ki je v soboto oropala banko v South Bend, sta v nedeljo ob dveh zjutraj zbudila zdravnika dr. Leslie A. Lairda in ga prosila, da gre v svoj urad in obveže rano, katero je eden med njima dobil pri avtomobilski nesreči. Zdravnik je rano preiskal in takoj ugotovil, da je rano napravila krogla. Zdravnik je rano obvezal in mu je vbrizgal anti-tetanus. Ranjeni pa je zahteval, da mu zdravnik vbrizga "kaj močnejšega". Ko mu zdravnik pravi, da nima ničesar takega, ga eden izmed njih udari z ročajem po glavi. Zdravnik se je one svestil in se zbudil skoro eno uro pozneje. Tedaj pa je opazil, da je bil njegov urad oropan in telefonske žice so bile prerazane.

Zdravnik je pozneje povedal policiji, da med njima ni bil Dillinger, ker bi ga spoznal po sliki.

ZARO JE IMEL VSAKOVRSNE BOLEZNI

Bil je večkrat nevarno bolan. — Imel je pljučnico in vnetje reberne mreže.

Istanbul, Turčija, 2. julija. — Zaro Aga, ki je presenetil svet s svojo trditvijo, da je star 164 let, je spravljal v še mnogo večje začudenje zdravnikov, ki so raztelesili njegovo truplo in našli, da je bil pogosto nevarno bolan, toda te bolezni ga niso ovirale pri njegovem dolgem življenju.

Zdravniki, ki so dve uri rezali njegovo truplo, so bili presenečeni, da so našli v njegovih pljučah in črevalih jetične bacile, ki so bili takoli mnogo let. Tudi njegova pljuča so bila prirastena k rebrom, kar je posledica vnetja reberne mreže.

Tudi srce je bilo zaradi bolezni zelo razširjeno.

Zdravniki pravijo, da so dognali, da je umrl za boleznijo, ki je razjedala njegove ledice, toda še sedaj ne vedo vzroka za njegovo visoko starost, katero cenijo od 140 do 150 let. Zdravniki so nato izročili njegovo truplo sorodnikom, ki so ga pokopali na Ejub pookopališču, kjer je pokopanih mnogo pobožnih Turkov.

FRANCIJA GRADI LADJE

Pariz, Francija, 1. julija. — Francija je stopila v tekmo svetovnega oboroževanja na morju, ko je poslanska zbornica dovolila zgraditi eno križarko z 26.000 tonami, en rušilec in dva podmornika dodatno k dosežanemu načrtu.

S tem je Francija odgovorila Italiji, ki je pred kratkim naznanila, da bo povečala svojo mornarico na Sredozemskem morju.

S POMOČJO FAŠIZMA BO KRALJ SKUŠAL ZEDINITI NAROD

BEOGRAD, Jugoslavija, 2. julija. — Zadnja država, v kateri je pričel fašizem dvigati svojo glavo, je Jugoslavija. — Fašizem je povojni pojav ter ima za svoj cilj zedinjenje naroda v kooperativni državi. Fašizmu v Jugoslaviji ne bo treba odstraniti demokracije, ker je že nekaj let vpeljano diktatorstvo s kraljem na čelu.

PODERŽAJEVE PUSTOLOVŠČINE

Svojo nesrečno ljubezen je Tufersonova šla "zdravit" v Evropo. — Na povratni vožnji se je seznanila s Poderžajem.

Newyorška policija je izvedela, da se je odvnetica Agnes Tufersonova pred enim letom nameravala usmrtiti, ker jo je njen tedanji ljubimec, nek odlični trgovec, zapustil in se je vrnil k svoji ženi.

To odkritje potrjuje domnevanje nekaterih, da je Tufersonova izginila in se mogoče tudi usmrtila, ker se je pred nameranim odhodom v Evropo 20. decembra sprla s Poderžajem.

Trgovec, čegar imena pa policija ne sme izdati, je policiji povedal, da je imel s Tufersonovo pet let ljubezensko razmerje, katero pa je nenadoma pretrgal in se vrnil k svoji ženi. To je Tufersonovo spravilo v tako razočaranje in obup, da so ji njene prijateljice svetovale, da si vzame počitnice in gre na potovanje, da pozabi na svojo ljubezen.

Toda ravno na koncu svojega potovanja, na katerem je hotela zaceliti svojo srčno rano, se je na svoji povratni vožnji na parniku seznanila s stotnikom Ivanom Poderžajem.

Žejna ljubezni se je z vsem ognjem svojega srca oklenila Poderžaja, da jo je popolnoma ohladil. Vsaka njegova želja ji je bilo povelje.

Novi načelnik urada za pogrešane osebe poročnik John G. Stein je vso nedeljo porabil za proučevanje vseh listin, ki se tičejo Tuferson-Poderžajevе zadeve. Tako je izročil preiskavo tega zagonetnega slučaja trem najboljšim detektivom Hugh Sheridanu, Jacobu von Weissensteinu in Williamu Copelandu.

VELIKA SUŠA V NEMČIJI

Berlin, Nemčija, 1. julija. — Nemčija, kot mnoge druge evropske države, mnogo trpi vsled velike suše. Na mnogih krajih je žito uničeno. Plovba v gorenjem toku Labe je v nevarnosti. Vsled pomanjkanja snega pozimi in pomanjkanja dežja stoji Labe pri Drazdanih 7 čevljev pod normalo. Vsa plovba po reki na Češkem je bila vstavljena in najgrže jo bo treba vstaviti tudi po celi Saški.

Toda ta diktatura, dasi stroga, ni zasledovala svojih nasprotnikov na krut način kot v Italiji, Avstriji in zlasti sedaj v Nemčiji. Vpeljavi diktature niso sledili umori in nasilja. Vsi voditelji opozicije so internirani pod udobnimi razmerami. Hrvaški voditelji so na državne stroške internirani v najboljšem hotelu v Sarajevu in so popolnoma svobodni, samo jim ni dovoljeno iti iz mesta. Slovenski voditelj dr. Anton Korošec je interniran na prijaznem letoviškem otoku Hvar in ima celo na razpolago vladni motorni čoln.

Diktatura je sicer tako stroga, da ni mogoče javno kritizirati vlade, toda nedeljo za nedeljo se vrše javni shodi, na katerih razni govorniki javno kritizirajo vladno ter zahtevajo kooperativno vladno pod vodstvom enega voditelja ter zaključujejo svoja zborovanja s petjem narodne himne in s klici "živijo kralji".

Jugoslovanski fašisti obstoje iz štirih skupin in te so: Narodna odbrana, hrvaški Komitaji, na Hrvatskem Udrugi četnika, v Sloveniji pa Bojevniki.

Poleg tega pa je še Mladeniška organizacija jugoslovanske akcije, ki ima za svoj cilj združevanje jugoslovanskega naroda pod kraljem Aleksandrom.

Toda jugoslovanski fašizem je še vedno podoben mladi rastlini v rastlinjaku in narodu tuj in bo vsled tega težko prenesel take viharje, kakršne je prenesel v drugih deželah.

Kralj Aleksander temu fašistovskemu gibanju ni naklonjen, toda ga ni dovolil, da te skupine, kadar se združijo, poskusijo vcepiti svoje nazore narodu.

PAPEŽ JE ODLOŽIL POČITNICE

Vatikan, 2. julija. — Zaradi resnega položaja v Nemčiji je papež Pij XI. svoj odhod na počitnice v vilo Gandolfo odložil do 15. julija.

Toda krogi, ki so blizu papeža, dvomijo, da bi papež tudi tačas zaradi krize v Nemčiji mogel oditi iz Vatikana.

SMRTNA KOSA

V Marines Harbor, Staten Island, je umrl znani hrvaški rojak Avgust Bach, ki je bil dobro znan onim našim rojakom, ki so se pred odhodom v domovino vstavljali v njegovi restavraciji na Washington St. in pozneje na Greenwich Street v New Yorku. Bolehal je dolj časa. Zapušča ženo, sina in hčer. V Ameriki je bival na 30 let.

BOMBA NA KITAJSKEM VLAKU

Tientsin, Kitajsko, 2. julija. — Ko je po kitajsko-mandučuanski pogodbi vozil prvi vlak iz Kitajske v Mančukuo, se je v nekem vozu razmetela bomba, ki je ubila 4 osebe, 17 pa ranila.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

BRUNO CORRA:

DOMAČA ZEMLJA

Sedemnajst čednih voz samčkov je čakalo v dolgi vrsti pred kolo-dvorom in Minghin, ki so ga po-tegnili z voza, je omahoval iz ob-jem in sledilje — ho-ruk! — pri-tal na prvem vozu, poleg Pia, va-škega mesarja. Bili so počili in a-darili so jo v Romagnu, med ožga-nimi struščici in pokosenimi travni-ki. Pod kopiti in kolesi se je na ce-sti dvigala dolga zastava prahu in iz dalje je bilo prav tako videti, kakor da bi vozički goreli in bi se kladilo iz njih. Zdalj pa zdaj je vr-eto voz preletel vesel vrisk: "Ming-hin! Minghin!" In po zraku so živili biči! In v strumnem ska-koneu vse do štiridesetih hiše San Gervasia!

Pio, mesar, je bil posrbel za ta slovesni sprejem. Zato, da bi se Minghin od gantja stajal, ko se po štirinajst letih samopregnanstva v mrzlo Kanado, ker je bil orožni-ku s poštenim udarcem zbil triost-nik z glave! Po tem zločinu je bil Minghin brez sledi izginil iz San Gervasia in niso več slišali o njem, dokler ni dobila njegova sestra Ada težko čitljivega pisma, ki je povedalo: "Izzelil sem se v Ame-riko."

Minghin pa preklican prevrat-nik? Minghin, studenec, s svojo hruskasto glavo, dobrolušnimi ri-bjimi očmi in ječljajevim jezikom, ki se mu je tako zatikal, da bi mu bil človek pri vsaki besedi želel "Bog pomagaj!" Kajpak, napihljenih orožnikov nikoli ni maral! Ne da bi bil rojen pretepač, ampak zato, ker je vedno delal v temi globoko pod zemljo in ga je zbudilo v oči, če je v jasni dnevni svetlobi srečal čuvaje reda s kričajočimi nogavicami in petelinjim perjem na klobuku. Ta puranska jeza je bila kriva u-darca s palico pa begu v inozem-stvo in šele čez štirinajst let je pre-jela njegova sestra Ada drugo pi-smo, v katerem je pisal: "Ker je moje takratno dejanje zastaralo, sem sklenil, da se vrnem v Vašo zapuščen vasico." Spodaj Minghi-nov podpis: križ.

Zapuščena vasica? Pio, mesar, je odrinil v nedeljo popoldne v krečno in sangervasijskim možakar-jem prebral to žaljivo čekarico. In brez oklevanja je proglasil: — "Ponj pojdemo na postajo, mu priredimo pojedino in ga sprejme-

mo z vsemi častmi. In če potem ne izpremeni svojih misli o nas in na-ši vasi, ga poštemo premlatimo!" Ko je dospela sedemnajstletna čedna samčkov v San Gervasio, so domačini in okoljani, ki so se bili zbrali na glavnem trgu, iz polnih grl veselo pozdravili Amerikanca. Hladen do dna srea, Amerikanece skozi in skozi, se je dal Minghin objeti svoji sestri Adi in drugim, da so mu stisnili roko, ne da bi bil pisnil. V svoji rumenorjavi platne-ni obleki pri kateri je imel hlače spodaj zadržane s trakom, in svojim prtenobledim obličjem je bil podoben potapljaču, ki se je prav-kar dvignil z blatnega morskoga dna. Nепrestano so se orili vriski in vzklili in da je bolj zaleglo, so ga suvali pod rebra in mu tako na-čisto domač romanski način izražali svoje veselje. Tako so ga spremlili do mesarjeve hiše. Tam so se zri-nili samo povabljeni gostje, ki jih je bilo petnajst, z Minghinom skozi tesno omrežje "Sem z žirkrofi, Ro-za!" je zavpil Pio svoji ženi. Mo-že so hitro slekli svoje jopice in jih vrgli v travo. Potem so vsi posedli za ogromno mizo, ki je stala praznično pogrnjena sredi dvori-šča. Sonce je minevalo, zato so se pa prikazali "žirkrofi". Tak priznaj no že, Minghin, je zatrobental mesar, "da takih žirkrofov v Ame-riki ni nisi nikdar videl!" Nastala je gluha tišina; potem je rekel Minghin: "Oh yes."

Tu imaš! Kdo bi si bil mislil, da se bo Minghin odrezal z inozemsko pobranko? S skritim strahom, sko-raj s spoštovanjem so ga gledali. Ta pa se je mirne duše lotil svoje-ga zvrhanega krožnika, ki je bil naložen, kakor senen voz. Nekaj časa so vsi molčali, ker so jim pe-klenko ostre začimbe sekance za-prle sapo. Šele, ko so "žirkrofe" srečno pospravili, se jim je vrnila govorica ter je vsak zvrnil na po-prano presenečenje po dva kozar-eca trebljanca. "Slašno, slašno!" so vsi hkrati hvalili. Samo Minghi-n je molčal. "Dobrot pa še ni ko-nee, ljudje božje!" je ponosno za-klical Pio. "Sem z jerebicami, Ro-za!" S smešno zavitiimi vravati in zadovoljno odprtimi kljunji med go-milami pečenega krompirja so bile videti kokeško čudno srečne nad svojo daritveno smrtjo, kakor da

bi se same veselile navdušenja, ki so ga vzbudile, kakor da bi bile vznemirjene nad rožmarinovim rajem, v katerem so počivale. "Po pravi-ci povej, Minghin," je dejal me-sar in naperil kazalec proti studen-čarjevemu psom, "ali si v Ameriki kdaj videl take jerebice, kakor tu v naši zapuščeni vasici?" In Minghin je odvrnil: "Oh, yes." Nato je u-levil pol jerebice na svoj krožnik, ki izpulil stegno in ga začel po vseh praviilih obirati.

Mesar je zardel ko pržela in stu-denčarja poštemo klofnil po glavi. Vsi svetniki, to bo še grozen ko-nee! Prav gotovo pojde Minghin, ta osel, nazadnje še s krvavo glavo domov. Vse, kar je prav — če bi bil pri vsem tem vsaj spodobno zmerno-jedel! Namesto tega si je zmrdoval nad "žirkrofi", pogotil pa jih je najmanj dvajset. Žalil je jerebice, pa vedno zopet segel po novi pol-ovici. Neverjetno obnašanje, res!

Ubogi, nerazumevani Minghin! Če bi bili mogli pogledati v njegovo dušo, kako drugače bi si bili raz-la-gali njegovo požrešnost! V nje-govi notranjosti — točno med že-ledcem in grudni — je tičala ve-lika krogla, ki je tiščala navzor, a "žirkrofi", jerebice, krompir, kruh in vino so jo tlačili navzdol, vedno globlje in globlje. Ah, ta napor, to garanje! V senenatnem ko-tu dvorišča je zdaj zagledal Minghin še vodnjak: enega izmed mnogih, ki jih je kot mlad človek izkopal v zemljo San Gervasia. Najrajši bi bil skočil kvišku in planil tja, se nagnil daleč čez rob in vdihaval hladni studenčni dih. Da, kopati vodnjake, to je bila njegova velika strast. Grde posta-ve, počasen v mišljenju, vrhu tega ječljavec, je preživel najprejnejše ure svojega življenja v delu, ko je stal do bokov v talni vodi in izma-taval kameno iz zemlje: sangervasijsko zemljo, o kateri nihče od tistih, ki so hodili po njej, ni slutil ali celo vedel, kako je ustvarjena, iz samih reber in žil. V Kanadi se je mogel pečati z vsako obrtjo, samo s svojo ne: kajti tam vodnjaki ni-bili več moderni, odkar so prišli stroji, ki brž navrtajo zemljo in v dveh urah že šine iz nje za lakot debel curek.

Za jerebicami so prišle na mizo pržole in paradizniki s peteršiljem. "Ali si kdaj kaj takega v Ameriki dobil?" — "Oh yes," Mesar je stu-denčarja v drugo klofnil in vsi so se bali, da bo Minghinov obraz za nekaj časa izginil na zvrhanem krožniku rožinovega pulinga Pio, tresoč se od jeze, se je premagoval. V tem se je bilo zmrčilo. Roza je vstala, da bi priznala karbidovke, in njena nečakinja Zaira — naj-čednejše dekle v San Gervaisu — je šla za njo v hišo. Vrnili sta se s gorečima svetilkama in Zaira je postavila svojo na tisti konec mize, kjer sta sedela Pio in Minghin. "Tukaj ostanek, Zaira!" je ukazal mesar. In uprši oba kazal-eca proti dekletu, je zarenčal: "Ni-ka ne pravi, da je kaj takega tudi v Ameriki najti!" Minghin je ški-lil v stran in z nedolžnim obrazom dejal: "Oh yes." Zdalj ga Pio prav gotovo pobije! Pa ne, mesar-ju so upadle roke, bil je poparjen, premagan. Nekaj časa nihče več ni izpregovoril besede. Vsi so si bi-li vsoga dobrega le preveč privo-ščili. Po česti je pridiral mimo voz. Na mizi je tiho žvenketala po-soda. Tedaj je Roza zamrmrala: "Tako, zdaj gremo pa še po melo-ne. Više spodaj v vodnjaku kakor na ledu." A nihče se ni genil. Iz-nenada pa je skočil pokonec Ming-hin in zdirjal čez dvorišče....

Vrgel se je na rob vodnjaka in začel vleči vrv. Opletaje se, je pri-hajala pletenica z melonom, iz glo-bine. Teža treh ogromnih dinj ga je silila, da se je v glavo in grudni globoko nagibal v jašek in zdelo se je, kakor da bi ga bil stari vodnjak prepoznal in ga vlekel k sobi, da bi ga objel. Iz vseh pljuč je vdihaval Minghin mahovito vlogo in trpkij-vonj po zemlji. Iz pletenice je kap-ljala voda in vsaka kapljica je iz-vaobljala v temni globini nežen se-pet. Da, tale vodnjak je bil vedno

CENKA
DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIZANA
Angleško-slovensko
Berilo
ENGLISH SLOVENE READER
STANE SAMO
\$2
Naročite ga pri —
KNJIGARNI "GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK CITY

pen. Nikoli ni spadal med vodnja-ke, ki so jeseni redno imeli svoje muhe, se skakali, dajali rumeno vo-do ter spravljali Minghina v obup, ko jih je popravljal. In zdaj, po štirinajstih letih, zadostuje, da Minghin čuti njegov domači dih, pa ga vsej njegovi vrednosti zopet pozna.

Med "žirkrofi" jerebicami, pr-žolami in rožinovim pudinkom si je krogla ganotja polagoma utira-la pot navzgor, se dvignila iz že-ledca v grlo in Minghin ni vedel, kaj se z njim dogaja. Izpod roba vodnjaka so se mu nasmejale tri dinje. Tedaj je potegnil pletenico na dan in jo nesel na mizo. V ta-ko-ke zamrzli dinji — kdo bi dvo-mil o tem? — živi vendar duša vodnjaka in boren vodnjak, ki v juljski vročini na svojem hladnem dnu ne hrani melon....

Roza je položila prvo dinjo na velik krožnik in Minghin je zavi-htel bliskajoči se nož in ga zabo-del globoko v lupino. Že štirinajst let — da bi jih zlodej! — ne bil na-rezal dinje; saj v mrzli Kanadi ne poznajo slastnosti tega bajnega orjaškega sadeža. Previdno, skoraj boječe je začel rezati in zmrla lu-pina se je razklala v tišino. Pa tudi v Minghinovi duši se je zdobil led in pri vsakem "krr" dinje se je izvil iz njegovega grla tiho ilte-nje, kakor da bi si bila krogla ga-notja, razdeljena v številne majh-ne kroglice, slednjice priborila pot na dan. Levico si je pritiskal na grudi in pri srečanju je postajalo lažje in vedno lažje. Iz topo zročih očij pa sta padli na tla dve debeli kaplji in ti dve nikakor nista bili, žiriznili iz dinje....

Zdalj je skočil Pio, mesar, na noge in zavpil: "Ali je kaj takega nemara tudi v Kanadi, vražja duša!" In thopot je Minghin zmajal z glavo kakor zvon in zavpil: "Ka-nada! Ho, ta zapuščena, od Boga pozabljena dežela!" In v zhoru je zahrnelo v noč: "Kanada! Ho, ta zapuščena, od Boga pozabljena dežela!" V tem je Minghin po vseh praviilih umetnosti razrezal dinjo na velike rezine. A pri zadnjem kosu se je uresel v levi kazalec — Skrbno je priskočila Roza, da bi mu na rano vliła vode. Pio mu je svetloval, naj vtakne ranjeni prst v kozarec trebljanca. Minghin pa je ukazal: "Zemlje!"

Nič, pri Bogu, ne začeli sveže ra-ne bolje kakor gruda vlažne zem-lje! Prinesli so mu jo na lopati in on je porinil kazalec globoko vanjo in ga držal v njej, v tem pa z des-tičico posegel po rezini dinje. Želj-no ugriznil v sočno rdečo meso. Čutil je, kako rana žge in boli, in tedaj mu je bilo, kakor da bi se njegovi prst — z odprtim mesom — znova ukoreninjal v edino pravi zemlji sveta, v prečudni domači zemlji.

NA PRODAJ

V mestu ČRNOMLJU, Sloveni-ja, Jugoslavija, je na prodaj po-znana kot najbolj uspešna TRGO-VINA MEŠANEGA BLAGA, kar jih obstoji med Kočevjem in Kar-lovcem. Ima popolno zalogo vsega, kar potrebuje navadna družina. Lastnik, se želi preseliti v Zagreb in radi tega bo prodal trgovino, ka-tero uspešno vodi že mnogo let.

Tukaj se nudi najlepša prilika Slovence ali Hrvat, kateri bi ho-tel kupiti dobrodočo trgovino v stari domovini. Trgovina ima za-gotovljeno bodočnost ter bi bila za-važnega in delavnega človeka iz-vrstna kupčija. — (Mr. John Ver-tin, trgovca na Calumetu, Mich., se je meseca maja mudil v Črnomlju in lahko potrdi resničnost tega.) Za podrobnosti in ceno se obr-nite na: Gosp. PETER KOREN, trgovca v Črnomlju, Slovenija, Jugoslavija. (32)

OZADJE "PIRANSKEGA ČUDEŽA"

Pred kratkim smo poročali o 42-letni kmetici Ani Morano iz Pira-na v Istri, na kateri se v spanju ka-žejo čudni svetlobni pojavi. Mora-novo preiskuje ta čas posebna ko-misija na rimski kliniki za živčne bolezni, a med tem je prof. Protti iz Padove imel senzacionalno pre-davanje o "piranskem čudežu", pri čemer je podal prav zanimivo in tudi zelo verjetno razlago nje-gove skrivnosti.

Prof. Protti je bil eden izmed prvih zdravnikov, ki so Moranovo preiskali že tedaj, ko so v piran-ski bolnišnici, kamor so jo bili sprejeli zaradi neke bolezni, prvič opazili svetlobne pojave iz njenega telesa, o katerih dotlej sama ni ničesar vedela. Moranova je poro-čala že od 16. leta in mati 12 si-nov. Včasih jo napade nahuha, drugače ni ugotoviti na njej nič posebnega, kvečjemu še to, da je zelo mršava, ker v zadnjem času zelo malo je.

Protti jo je preiskoval s petimi drugimi znanimi zdravniki pod najstrožjo kontrolo, tako da je bilo vsako varanje izključeno. Rabili so najrazličnejše električne merilne aparate, s katerimi se da ugotoviti tudi radioaktivnost. Svetlobne po-jave same so snemali s prekobčut-ljivimi filmi. 54 fotografomov je do-kazalo, da ne gre za samoprevare človeškega očesa. Med pojavom svetlobnih žarkov — to se zgodi ve-dno v najglobljem spanju — prične-žena stokati, utrip ji poskoči od 70 na 140, udih od 24 na 48 v minuti. Drugače pa ni bilo dognati abso-lutno nobenega abnormalnega po-java v zvezi z elektriko in radio-aktivnostjo. Pospešeni dih in utrip se dasta razložiti z učinkom nekih hormonov. Kakešni povzročajo n. pr. tudi pri človeku v strahu moč-no utripanje srca. Moranova pa tr-pi tudi na fiksni ideji, ki je prof. Protti za sedaj ni približje ozna-čil in ki je baje z neko vrsto naj-intenzivnejše avtosugestije sposo-bna povzročiti na telesu važne spre-membe.

Vse to bi ne zadostovalo, da bi si "piranski čudež" pojasnil na na-raven način. Takšno naravno po-jasnilo pa bi bilo sledeče:

V krvi Moranove so ugotovili izredno močno ultravijolično žar-enje in po drugi strani preobličje žveplenih spojin v telesu. Kot dok-za za preobličje žveplenihi spojin navaja prof. Protti temno črto o-krog vratu, kjer nosi Moranova sr-berno ogrlico. Znano je, da postane srebro po žveplu črno. Znano pa je tudi to, da se pričnejo žveplene spojine pod vplivom ultravijoličnih žarkov svetiti — in to je vsa raz-laga tega "čudeža". Gre samo še za ugotovitev, kakšni so vzroki, ki proizvajajo pri Moranovi v dol-žnem stanju preobličje žveplenihi spojin oz. ultravijoličnih žarkov v krvi.

ŽIVLJENJE JE DAL ZA ZLATO

Dva kanadska lovca na kožuho-vinasto divjad, Henry Merchand in John Tinkle, sta imela v samot-nem polarnem ozemlju, nedaleč od Mount Kinleja, grozoten doživ-ljaj.

V neki dolini, ki je bila polna mogočnih zaledenelih skal, sta se nekega večera utaborila in zaku-rila ogenj. V njegovem svitu je Merchand nenadoma opazil, da se v poldrug meter visoki ledeni ka-dli kažejo nedoločni obrisi člove-ške postave. Lovca sta začela kla-dno razbijati. Po dolgem naporu sta izsekala iz nje čepce moško truplo brez glave. Truplo je po-larni mraz izvratno ohranil. V že-pih obleke sta našla listnico z za-ručenimi dokumenti in v neki vrečici za 2800 g čistega zlata, ka-kršno izpirajo tamošnji iskaleci drage kovine iz peska vodnih to-kov.

Iz papirjev je bilo razvidno da je bil mrtvec Andrej Koljuckin in da se je 1872 rodil v Tomisku. V listnici sta našla neki ameriški list iz leta 1903. Iz tega je sklepa-ti, da je mož pred kakšnimi 30 le-ti zmrnil v ledeni puščavi, bržko-ne v snežnem viharju. Sneg je tru-plo polagoma zapel v ledeno krsto. Glava so mu odnesle zverine.

Naročite se na "GLAS NARODA", največji slovenski dnevnik v Zvezni državi.

RUSKA VENERA — KRAVJA DEKLA

V neki londonski bolnišnici je pred kratkim premnila ženska, ki so jo kot kravjo dekle poslali v zdravniško oskrbo. Šele po njeni smrti so našli papirje, iz katerih je bilo razvidno, da gre za Vero Taberkovo, žensko, ki je bila na-koč središče zanimanja peterburške družbe. Imenovali so jo "rusko Venero" in neki gardni častnik se je zaradi nje ustrelil.

Vera Taberkova je bila žena dvornega draguljarja ruskega car-ja. Bila je kmetiška hči, ki je pri-šla z dežele v Peterburg iskat dela. Njena lepota ji je kmalu pridobila roj častilcev. Toda Vera je bila kmetiška hči in je zavrnila vse go-sposke snubce, ki so se ji ponujali. Vzela je za moža revnega zlatar-skega pomočnika iz domače vasi, ki je delal v tedanji ruski prestol-nici.

Po poroki je odprl Verin mož-majhno trgovino z dragulji ter nastavljal za prodajalko svojo ženo. Njena privlačnost je kmalu rodila nepričakovane sadove. Kupeev je bilo vsak dan več, dobiček se je kupičil in Verin mož se je preselil iz skromne prodajalne na Nevski prospekt, kjer je najel razkošne prostore. Tja so se še bolj vsipali bonvivani. Lepota prodajalčeve žene je kmalu prinesla možu na-slov dvornega dobavitelja. Prepro-sti zakonski par iz neznane ruske vasi se je spremenil v imovito dvo-jico, o kateri je govorilo vse me-sto. Vera Taberkova je imela dostop v najvišjo družbo, ker je sijala ka-kor nekrona kraljica. Pri neki le-potni tekmi je dobila zaradi o-pajajoče lepote naslov ruske Vene-re, ki ji je ostal do svetovne vojne.

Vera Taberkova je imela več draguljev nego carica. Njen nakit krsto diadem, ki ga kljub stiski ni so imenovali "maharadžovo zaklad-nico". Nekega dne je prišel k mo-žn lepote nek veliki knez in na-ročil niz iz 200 najlepših biserov. Taberkov je izgotovil naročilo in ko je bil niz dovršen, ga je pla-čal in — obesil na vrt juvelirjevi ženi. To naročilo je vrglo dragu-ljarju tri milijone rubljev čistega dobička.

Boljševski prevrat je napravil konec tudi temu življenju. Moža "ruske Venero" so ustrelili, Vera pa je pobegnila v inozemstvo. Za-tekla se je v London, odtod pa k nekemu kmetu na deželo, kjer je pasla govedo. Tega dela je namreč bila večja še iz svojih otroških let, ko je čuvala domače krave na pa-ši. Vsi so vedeli, da je Rusinja, toda njenega imena in njene pre-teklosti ni poznal nihče. Šele po pajajoče lepote naslov ruske Vene-re, ki ji je ostal do svetovne vojne, njeni zadnji želji so ji položili v draguljev nego carica. Njen nakit krsto diadem, ki ga kljub stiski ni so imenovali "maharadžovo zaklad-nico". Nekega dne je prišel k mo-žn lepote nek veliki knez in na-ročil niz iz 200 najlepših biserov. Taberkov je izgotovil naročilo in ko je bil niz dovršen, ga je pla-čal in — obesil na vrt juvelirjevi ženi. To naročilo je vrglo dragu-ljarju tri milijone rubljev čistega dobička.

Ta GLOBUS

kaže v pravem razmerju vodovje in suho zemljo. Na njem so vse izpremembe, ki so posledica zadnjih razkritij. Ta globus bo odgovoril na vsako zemlje-pisno vprašanje, bodisi odraslim, bodisi učeči se mladini. S tem globusom vam je pri rokah svet vzgoje in zabave.

KRASNO BARVAN

TRPEŽNO IZDELAN

V premeru meri globus 6 inčev. — Vlak je 10 inčev.

MODERN VZOREC

KRASEN PREDMET, KI JE KULTURNE VREDNOSTI ZA

VSAK DOM

CENA S POŠTINO VRED

\$2.50

ONI, KI IMAJO PLAČANO NAROČNINO ZA

"GLAS NARODA", OZIROMA SE NAROČE

GA DOBE ZA —

\$1.75

"GLAS NARODA"

Skupni Izleti

v Jugoslavijo:

ILE DE FRANCE, 7. in 28. julija v Havre

Karta do Ljubljane \$117.54; za tja in nazaj \$206.50

BERENGARIA v Cherbourg, 5. julija

AQUITANIA v Cherbourg, 14. julija

Karta do Ljubljane \$119.24; za tja in nazaj \$206.50

HAMBURG v Cherbourg, 19. julija

EUROPA v Cherbourg, 12. avgusta

Karta do Ljubljane \$122.54; za tja in nazaj \$211.50

BUKOV GOZD

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
Za "Glas Naroda" priredil: I. H.

Odkar sta bila skupaj pri Juti Falkmerjevi, se še nista videla. Ko je kuharica prinesla juho, pravi Lolo z očarljivim nasmehom:

— Tako dolgo se že niste prikazali. Ali niste imeli časa za nas?

— Saj smo se videli šele včeraj, milostljiva gospa, — pravi Honek mirno.

— O, da, ko sem kupila sliko. Toda ves pretekli teden nas niste obiskali in ko bi vas ne bila za nočjo povabila, kdo ve, kako dolgo bi izostali.

— Prav gotovo ne dalje, kot bi moral, da vam slednjič ne bi postal nadležen.

— O, nikar ne govorite takih neumnosti, — ga prekine Fric. — Saj razdarjate, da si nama vedno dobrodošel.

— Nočjo sem bil tudi malo sv. Miklavž, — pravi Honek, da bi obrnil pogovor na drug predmet.

— No — kako? — ga vpraša Fric začuden.

— Pravzaprav sem plačal samo dolg. Vi veste, milostljiva gospa, kaj sem se domenil z gospico Falkmerjevo glede cene za njeno podobico.

— O, tako! — pravi Lolo. — Hoteli ste obdariti kakšnega otroka Sploh pa, ali se vam ni zdelo vsiljivo, da vam je to mlado dekle ponudilo darilo? Malo čudno se mi je zdelo njeno obnašanje in brez olike.

Gustavu šine kri v čelo, tako ga je jezilo. Kdo je bila vendar ta Lolo, ki se je upala tako zaničevalno govoriti o Juti Falkmerjevi?

— Sedaj pa se moram za gospico Falkmerjevo potegniti, milostljiva gospa. V vsakem oziru je prava dama, kar je razumljivo, ker je bil njen oče tajni svetnik. Ne, da bi hotel, sem jo zalil v njenih občutkih in me je zavrnila z velikim obzirom. Iz te zadeve se ne bi mogla bolj izveči bolj plemenito, kot se je.

Lolo stisne ustnice. To je bilo kot kaka zavrnitev. Predno pa je mogla kaj odgovoriti, vpraša Fric prijazno:

— Kaj pa je naredila gospica Falkner? Povejta mi vendar.

Gustav mu kratko pove, toda Lolo je bila v svoji notranjosti zelo razgreta. Jezilo jo je, da se je Gustav potegoval za Juto in hudovala se je sama na sebe, da ga je vzela s seboj.

Fric pazno posluša. Ko Honek skloni, pravi mirno:

— Ne, Lolo, pri tem ne morem najti nikake neolikanosti. Lolo naglo izpije požirek vina.

— O, vi moški v takih zadevah ne znate odločevati. Olikanost je posebna ženska čednost, o kateri vi moški ne morete pravilno soditi! — pravi jezno.

Fric se smeje.

— Ojoj! Ali vidite, Gustav, sedaj majni je Lolo elegantno in dostojanstveno posadila v prah. Toda to nama ne bo pokvarilo teka. Kaj je nama mar ta slikarica! Saj je lepo od tebe, Lolo, da to revno dekle podpiraj in si kupila njeno sliko. Vsa čast tvojemu dobremu sreču. Toda zaradi tega še ne zamerim Gustavu, da je ceno nekoliko zvišal.

— S tristo kronami slika ni bila prav nič preplačana, — pravi naglo Honek.

Fric zamahne z roko:

— Verjamem, vsaki troji besedi, Gustav. Poleg tega pa se je slikarica vendar veselila, da je dobila za njo sto kron več. In mali fantek, katerega je Gustav obdaril, se tudi veseli. Lolo, ako to sliko zares podariš teti Berti, potem ji bom pod pečatom molkečnosti, zaupal, da je veljala tristo kron. Saj veš, da sodi darila po denarni vrednosti. Nad sliko, ki je veljala tristo kron, bo imela večje veselje, kot če bi veljala samo dvesto kron. Ker je bogata in se ji cela njena blazna sladka, bo za nas ugodno, ako se ji izkazemo. Kdo ve, za koliko več se nas bo potem spomnila v svoji oporoki. To je blagoslov dobrega dela, ki mora še dalje roditi samo dobro. Na zdravje, Gustav; naj žive dobra dela!

Gustav dvigne svoj kozarec:

— In vam, ki ste izvršili vse to — mislim vas, milostljiva gospa — vam na čast izpijem ta kozarec, — pravi uljudno in prežene oblake z njenega čela.

Nato pa prične naglo govoriti o drugih stvareh. Ni mogel več prenašati, da bi bilo izgovorjeno Jutino ime. Proti Loli se kaže posebno obzirna, da bi jo obdržal pri dobri volji.

Toda pri tem prisilnem obnašanju se utruji. Ko pride okoli polnoči domov, je bil zelo nejevoljen. Želel si je, da mu ne bi bilo nikdar več treba videti Lole, Kakor je imel rad Frica in kakor mu je bila prijetna njegova družba, tako mu je Lolo postajala vedno bolj nezno. Prej tako prijetni večeri so mu postali mučni in želel si je, da bi mogel s temi obiski za vedno prenehati.

Tega ni mogel, ne da bi Frica razžalil, ker mu ni mogel povedati resnice.

Zato se na potu domov trdno zavzame, da bo resno delal, da bo čim prej zaslužil mnogo denarja. V duhu že preračuna, da bi moglo že do pomladi prišlo tako daleč, da bi se za nekaj časa mirno naselil v svoji stari hiši. In tako bi se mogel Wagnerjevemu popolnoma odtegniti. In pri svojem delu bi moglo tudi pozabil tiho, blede dekle z nenavadno sivimi očmi.

11. poglavje.

Dva dni pred Božičem pride Lena s svojim otrokom. Juta se je peljala po njo na postajo.

Njena mati si je vedno bolj želela dneva, ko bo prišla njena hči z otrokom. Juta je morala pogosto opozarjati mater, da ostane mirna.

Predno se je odpeljala na postajo, je še enkrat opozorila mater, da naj gleda, da se ne bo vznemirjala, kakor bo poždravila svojo tako dolgo odsotno hčer. Tudi dr. Gregorja je naprosila, da bi bil navzoč, kakor se Lena in mati zopet vidita, da bi mogel v vsakem slučaju pomagati.

Juta je bila sama zelo vznemirjena in se je mogla komaj obvladati. Koliko težav jo je še čakalo!

Prvič se mora Leni povedati o žalostni bratovi smrti in ji tudi zaupati, da mati o tem še ničesar ne ve. Da bi imela z Leno za razgovor dovolj časa, je materi povedala, da ima vlak dve uri zamude. Z Leno je hotela iti naravnost k dr. Gregorju, da more z njo nemoteno o vsem govoriti.

Ko privozi vlak na postajo, gleda Juta zvedavo ob dolgi vrsti železniških voz. Tedaj pa pri nekem oknu zagleda Juto poznano obraz. Lena ji maha z robcem. Čez nekaj sekund sta sestri objokani v vročem objemu. Juta se stresa. Lena je le še malo spominjala na živahno, korajžno dekle, ki je nedavno tako neustrašeno šla v svet in ljubljenskim možem negotovi usodi nasproti.

(Daje prihodnjak.)

SILNA SUŠA V ANGLIJI

V Angliji imajo letos silno sušo in nič se ne kaže, da je bo kmalu konec. Suša je prizadela poleg Amerike in Anglije tudi velik del Evrope. Zato imajo pa v Sloveniji menda preveč dežja. V mnogih krajih južne Anglije je že začelo primanjkovati vode. Londonu neposredno ne preti ta nevarnost, vendar so pa morale oblasti ponovno pozvati prebivalstvo naj štedi z vodo. Že pred tedni so oblasti izdale tak poziv in posledica je bila, da so pritrnili Londončani vsak dan 90.000.000 litrov vode. Pri kolikšni dobri volji se bo pa dalo pritrniti še več vode in tako bo odstranjena nevarnost, da bi ostalo mesto brez vode.

Vročina in suša pritiskata v Angliji vedno huje in nobenega upanja ni, da bi dež v kratkem namočil izsušeno zemljo. Angleški otroci že dvanaest mesecev niso imeli izdatnega dežja. V mnogih vaseh so vodnjaki že prazni. Tudi ribniki so skoraj že do tal izsušeni. Potoki so usahili, polja in travniki so izsušeni tako, da kaže zemlja debele razpoke. Drugače močvirnata pota in steze so zdaj trda kakor kamen in razpokana. Ljudje si izposajajo vodo od središnjih sosedov, vrtove pa prepuščajo pripekačemu soncu, ker jih ne morejo zalivati. Več tednov bi moralo deževati, da bi se razsušena zemlja napila vode.

DETOMOR

Policiji v Prerovu na Češkoslovaškem sta prišla te dni dva fanta povedati, da se iz neke hiše v Kozlovski ulici iz stanovanja 33-letne Helene Ševčíkové širi mrtvaški duh. Agenti tajne policije so takoj odšli tja in preiskali stanovanje. V omari je bila spravljena slanina, moka, sladkor in druga živila, pod njimi je pa stal zaklenjen kovček. Na vprašanje, kaj je v njem, je Ševčíková odgovorila, da ima v kovčku blago za obleko. Detektivji so pa kovček odprli in našli v njem že gnilo otroško trupce. Ševčíková ni mogla več tajiti, strta in sklesana je priznala, da je umorila svojega otroka.

Proti koncu 1. 1931 je porodila otroka, ki ga je dala pozneje v rejo svoji sorodnici na kmete. V začetku je plačevala za otroka, lani v Oktobru je pa nehala plačevati in tedaj ji je sorodnica prinesla otroka nazaj. Otročičku je bilo že 16 mesecev. Materi je bil v napotje in zato je sklenila odkriti se ga. Nekega dne mu je ovila ruto okrog glave in jo pod vratom trdno zavezala, potem je pa položila otročička v posteljo in ga pokrila s pernico. Odšla je z doma in ko se je čez dve uri vrnila, je bil otročiček že mrtel. Trupce je stlačila v kovček in ga pustila dva meseca pod posteljo. Širil se je pa vedno huši mrtvaški duh in zato je Ševčíková odnesla kovček v omaro. Ševčíková je bila zadnje čase zaposlena v nekem nočnem lokalu in imela je dva nezakonska otroka. Prvi se ji je rodil 7. aprila 1929 in tega pri nji niso našli, ko so jo aretirali. Policija poizveduje zdaj za drugim otrokom brezsrčne matere.

SLADKOR IZ VODE

Prof. Bayly z vseučilišča v Liverpoolu je napravil odkritje, ki bo imelo še ogromen pomen za človeško industrijo in poljedelstvo.

Šest let je proučeval kemična dogajanja, pri katerih si rastline iz vode in iz zraka izdelujejo sladkor in škrob. Po dolgem opazovanju je zgradil pripravo, s katero lahko posnema ta dogajanja. Uporabljal je vodo, ogljikov dioksid in nekatere druge snovi ter jih izpostavil v aparatu soncu ali umetni svetlobi. Že po kratkem času mu je uspelo pridobiti majhne količine sladkorja. Ko se je tako prepričal, da je na pravi poti, je začel s pripravami, da bi svoj poskus izvedel na veliko. Sladkor iz pese ali trsta sicer ni drag, toda ta izum daje možnost, da se še dosti bolj poceni. Bayly se istočasno bavi tudi s poskusi za sintetično pridobivanje drugih živil.

RAŽAGANI "ORLOV"

Svetovnoznani demant "Orlov", ki tehtja 200 karatov in je nekoč krasil žezlo ruskega carja ter so ga hranili v kremenjski zakladnici v Moskvi, je zdaj v Amsterdamu, kamor ga je poslala ruska vlada, da ga prodajo. Preden pride na trg, pa ga bodo razžagali, kajti v sedanjih velikosti ni upanja, da bi mu utegnili najti kupeca.

Sovjetski agenti so ponujali dragi kamen že v Londonu, Amsterdamu in Anversu, toda niso imeli sreče in niso mogli skleniti kupčije. Zato se je zatekla ruska vlada k poslednji možnosti prodaje in ga je dala razdeliti. Po tej proceduri bo ostal od njega večji demant, ki bo tehtal 30 do 35 karatov, 10 do 15 kamnov s težo 6 do 10 karatov in večja množina demantčev po 2 do 5 karatov.

"Orlov" ima zanimivo zgodovino. Odkrili so ga v začetku 17. stoletja v rudniku Collor v Golcondi, na ozemju Britske Afrike. V sirovem stanju je tehtal 300 karatov. Veliki mogul Džihan šah je dal demantu obliko tako zvrane indijske rože in ga krstil na ime "Velikega mogula". Po mogulovi smrti je prišel demant v last mogulovega sina, grozovitega Aurenge Zeba (dike prestola), ki je hranil v svoji zakladnici poleg "Orlova" tudi demant z imenom "Kohinoor", enega izmed največjih draguljev kronske zakladnice v Indiji.

L. 1665. je Aurenge Zeb pozval na svoj dvor francoskega poznavca draguljev Jeana Baptista Tavernierja, ki je prišel v Delhi. Pokazal mu je z velikim ponosom oba dragulja, ki sta bila ponos njegove zakladnice. L. 1737. so moguli izgubili prestol. Delhi je zavzel Nadir šah, veliki perzijski vojskovodja, ki je tudi uplenil dragulje iz vladarjeve zakladnice. Tako sta prišla "Veliki mogul" in "Kohinoor" v last perzijskega šaha. "Kohinoor" pa ni ostal pri njem, pridobil si ga je kmalu nato lahorski maharadža, od njega pa ga je kupil angleški dvor l. 1852.

"Kohinoor" je še nebrušen in tehtja v sedanjem stanju 166 karatov. Po smrti Nadir šaha se je tudi "Veliki mogul" izgubil. Odkrili so ga šele l. 1767. v perzijskem mestu

"GLAS NARODA" zopet pošljamo v domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kraj stane \$7. V Italijo lista ne pošljamo.

Džurfa pri nekem armenskem trgovcu z imenom Safras. Po njegovi smrti je postal lastnik tega demanta trgovec Lafarev, ki je prodal dragulj grofu Gregorju Orlovu, ljubčku Katarine II. Dobil je od njega 400.000 rubljev v sedmih obrokih. Demant "Orlov" je prišel na ta način v last ruske carice, kateri ka je poklonil na njen rojstni dan. Carica je nosila demant nekaj časa ponoči in podnevi pri sebi, potem so ga vdelali v carsko žezlo. Ko so ga vzeli iz njega, ga niso mogli prodati in zdaj ga zagajajo na majhne dele, da dobijo zanj 550.000 holandskih goldinarjev.

Kovine v človeškem telesu

Odlični francoski kemik dr. Bertrand je dolgo let preiskoval, kolikšne množine raznih kovin so v našem telesu in kakšen pomen imajo za naše življenje. Ugotovil je mnogo zanimivih stvari.

V prvih mesecih življenja količina cinka v detetovem telesu na pr. stalno nazaduje in dete se avtomatično odvadi mleka čim je ta količina padla na določeno mero. A čim se prične dete hraniti z normalno hrano, se množina cinka spet pomnoži in pospešuje zdravju potrebno stalno rast. Srce vsebuje nekaj bakra, aluminija in srebra. Prebavila stalno absorbirajo znatne množine aluminija, dobivamo ga v obistih, pljučih in stranskih obistih. V možganih je posebno dosti kositra. V pljučih je skoraj ves titan, kar ga je v telesu. Slinavka vsebuje nikel in kobalt, železo je razširjeno po vsem telesu. Po železu vsebuje telo največ bakra in srebra.

SLOVENIC PUBLISHING CO. TRAVEL BUREAU

116 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

SHIPPING NEWS

4. Julija: Washington v Havre
5. Julija: Berengaria v Cherbourg
6. Julija: Majestic v Cherbourg
7. Julija: Ile de France v Havre
8. Julija: Conte di Savoia v Genoa
9. Julija: Europa v Bremen
10. Julija: Deutschland v Hamburg
11. Julija: Olympic v Cherbourg
12. Julija: Aquitania v Cherbourg
13. Julija: Vulcania v Trst
14. Julija: Champlain v Havre
15. Julija: Bremen v Bremen
16. Julija: Manhattan v Havre
17. Julija: Hamburg v Hamburg
18. Julija: Statendam v Boulogne

21. Julija: Paris v Havre
Leviathan v Cherbourg
Rex v Genoa
24. Julija: Europa v Bremen
25. Julija: New York v Hamburg
27. Julija: Majestic v Cherbourg
28. Julija: Ile de France v Havre

V JUGOSLAVIJO

Preko Havre
NA HITREM EKSPRESNEM PARNIKU

PARIS

21. JULIJA
11. Avgusta — 30. Avgusta

ILE DE FRANCE

28. Julija — 18. Avgusta
CHAMPLAIN

14. Julija (opolnoči) — 4. Avg.

NIZKE CENE DO VSEH DELOV JUGOSLAVIJE

Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblaščenega agenta

Slovenic Publishing Co.

TRAVEL BUREAU

216 West 18th St., New York City, N. Y.

FRENCH LINE

Najhitreje do Jugoslavije BREMEN • EUROPA

EKSPRESNI VLAKE ob parniku v Bremerhaven z jamci pripravno potovanje do LJUBLJANE.

Ali potujete s priljubljenimi ekspresnimi parniki:

HAMBURG - DEUTSCHLAND

ALBERT BALLIN - NEW YORK

V prijetnem okolišču, po zmerni ceni.

TUDI REDNA ODPLUTJA Z DOBRO ZNANIMI KABINSKIMI PARNIKI

Izborne železniške zveze od Cherbourga, Bremena ali Hamburga

Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali

HAMBURG-AMERICAN LINE

NORTH GERMAN LLOYD

57 BROADWAY, NEW YORK CITY

V tem seznamu : : Poučnih Knjig boste našli knjigo, ki bo vas zanimala

Angleško slovensko berilo \$2.—
Amerika in Amerikanci (Trunk) 5.—
Angeljska služba ali nauk kako se naj streže k sv. maši 10
Boj nalezljivim boleznim 75
Cerkniško jezero 1.20
Domači zdravnik po Knajpu: vezano \$1.50 broširano 1.25
Domači vrt 1.20
Govedoreja 1.50
Hitri računar 75
Gospodinjstvo 1.20
Jugoslavija (Melik) 1. zvezek 1.50
2. zvezek, 1—2 snopič 1.80
Kletarstvo (Skaličky) 2.—
Kratka srbska gramatika 30
Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov 30
Kako se postane državljani Z. D. in naj-novejši naseljeniški zakoni v angl. jeziku 35
Knjiga o dostojnem vedenju 50
Kubična Računica 75
Liberalizem 50
Mlada leta dr. Janeza Ev. Kreka 75
Mladenice, 1. zvezek 50
2. zvezek 50
(Oba skupaj samo 90 centov)
Mlekarstvo 1.—
Nemško - angleški tolmač 1.40
Nasveti za hišo in dom 1.—
Najboljša slov. Kuharica, 668 str. (Kalinšek), lepo vez. 5.—
Največji spisovnik ljubavnih in drugih pisem 75

Ojačen beton 50
Obrtno knjigovodstvo 2.50
Praktični računar 75
Perotinarstvo, broširano 1.50
Pravila za oliko 65
Psihične motnje na alkoholski podlagi 75
Prehodniki in idejni utemeljitelji ruskega idealizma 1.50
Radio, osnovni pojmi iz radio tehnike, vezano 2.— broširano 1.75
Ročni slov. nemški slovar 90
Slovenska narodna mladina, (obsega 452 strani) 1.50
Sveto Pismo stare in nove zaveze, lepo trdo vezano 3.—
Sadno vino 40
Sadje v gospodinjstvu 75
Učna knjiga in berilo laškega jezika .. 60
Učna knjiga in berilo italijanskega jezika 1.—
Učbenik angleškega jezika: trdo vez 1.50 broširano 1.25
Uvod v filozofijo (Veber) 1.50
Veliki slovenski spisovnik: Zbirke pisem, listin in vlog za zasebnike in trgovce 1.25
Veliki vsevedež 80
Voščilna knjižica 50
Zbirka domačih zdravil 60
Zdravilna zelišča 40
Zgodovina umetnosti pri Slovencih, Hrvatih in Srbih 1.90
Zdravje mladine 1.25
Zdravje in bolezni v domači hiši, 2 ZVEZKA 1.20
Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev. (Melik) II. zvezek 80

Te in mnogo drugih knjig, lahko dobite pri

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 West 18th Street New York, N. Y.